

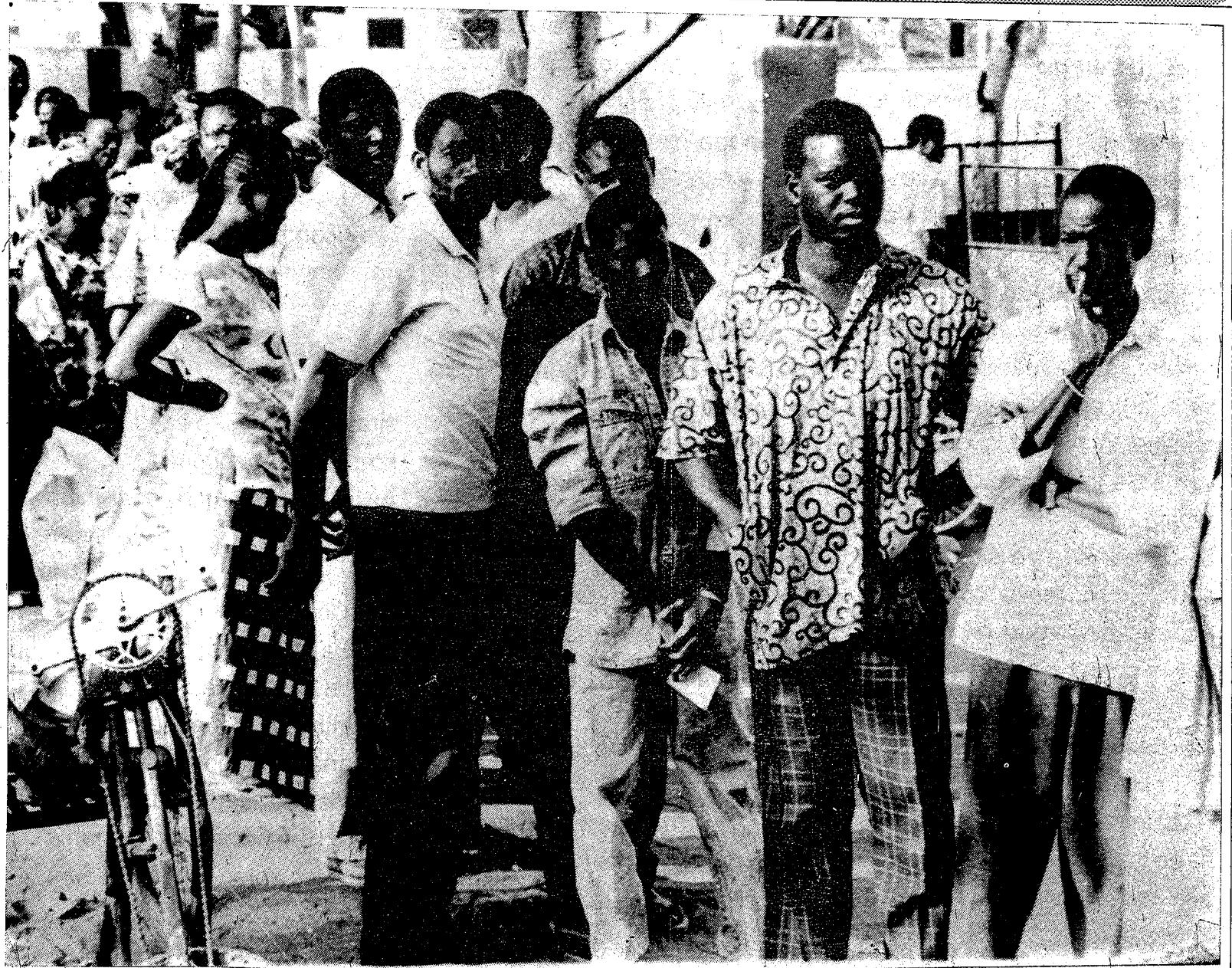
San 19 nan Fewuruyekalo - san 1992
A songo : DOROME 10 - N° 241

Kibaru

A be bo kalo o kalo "AMAP" ka yamaruya kono - Hake : 17.000

"AMAP" kuntigi : Gawusu DARABO - Dilanbagaw kuntigi: Amadu GANI Kante - Sebenbagaw kuntigi: Basiriki TURE

politiki ni fasobaara

ni bee siranna politiki ne, k'i senbo a la, minnu b'a cema, n'olu y'u ka
yeresagokow ke, siranbagatow te se ka fen b'o la (n° 3)

Nin kera cenin dō ye ko zan. U ka dugu kono, mogo si tun te yen ni min ye se Alahu-akibaru la, janko bisimilayi. Zan ko: n'bə taa dijē dōn. A temenna ka taa tunga fe.

A taara se karamogo dō ma. A ko: n'bora n'faso kono, n'bə taa dijē dōn, dijē fana ka n dōn. Sabu, dijē ye dōnni-dōnni de ye. Mogo si te béré dōn, belebeleba dōnbaga ye Ala ye. karamogo ko: nin te baasi ye. N'b'i kalan.

A donna morikalan na, f'a ye korane jigituma min na, zank'ale bē taga a faso la. karamogo k'a ma ko: i ma caman kalan folo. A ko: ne ye min kalan, o bē n'bō. Karamogo k'a ma: Zan, i bē si. Ni dugujera, i bē taa nin yoro masina in na, jiri sugu dō bē yen, i b'a bulu dō kari ka n'o di ne ma.

Dugujera, Zan ye sira mine, a sera dugu dō ma, o sow jolen bē k'a dukēnēw koori nka, a sow daw sinnen bē kenemala la.

Zan ko: nka, nin ye kabako ye sa! Sotigiw ko: temen, kabako bē i nefe, nin te kabako ye.

A temenna, a taara a soro misi saba bē dumuni na. U bē dumunike u ju fe, u bē ji min a fe, u bē kasi a fe fana.

Zan ko: Ee, nka nin ye kabako ye! Misi saba ko: nin te kabako

Zan ka maana

ye. Kabako bē nefe.

A temenna ka taa se wara bilenw caman ma, dulokiba b'u kan na. Dōw bē seli la, dōw bē wurudili la, Makan-taa-nkōn bē u kun na.

Zan ko: nka nin ye kabako ye sa! Waraw ko: nintekabako ye, temen kabako bē nefe.

Zan ko: n'na segin yan. Ne ma jiri ye, nka n'bē ka kabako saba ye. A seginna. A taar'a fo a karamogo ye ko:n'm'i ka jiri ye, nka ne ye kabako saba ye. Karamogo k'a ma: ye mun kabako ye n'denké?

Zan ko: Folo, n'y'a soro dugu dō bē yen, o dugu sow jolen bē sa? Nka, u dukēnēw bōlen bē k'u dasin k'ofela la. O te kabako ye wa, n'karamogo?

Karamogo ko o te kabako ye, ni dijē laban sera, mogo si mago te i ka dukonola la, fo kofe mogo wəre ka du. An file o tile de la nin ye. Mogo si mago te i ka dukonola la, fo kofe mogo wəre bara.

Zan ko: Filanan, ne taara a soro misi saba bē ka dumunike u ju fe, u bē kasi a fe, u bē ji min a fe fana.

O te kabako ye tun karamogo? Karamogo ko: o te kabako ye, ni dijē laban sera, o waati, musow b'u ban furu ma, fo k'a ke kamalentige ye.

An file o tile de la nin ye. N'i y'u kētē ye ka dumuni soro k'a dun, fo n'u sera kamalenw ma k'o warri minē, k'o don dumuni na k'o dun. An ka kan k'o muso suguw wele cogo di ? An ka kan k'a fo olu ma ko: balanjulaw.

Zan ko : Sabanan, ne taar'a soro warabilenw bē fuga kēnē la. Dōw bē seli la, dōw bē wurudili la, dōw bē panpanni na, hijitaa-nkōn bē u kunkolo la. O te kabako ye wa karamogo ?

Karamogo k'o te kabako ye : dijē laban mana se, mori minnu bē finikolon don, mogo si ka sira te ye olu fe. A bē fo olu ma ko : sesogonimimorininw.

An file o tile de la nin ye : ni finiba numan te mogo min na sisan, hali o ka kuma te minē mogo si te seliyoro la.

Ne ka foli kerenkerennen bē kibaru baarakela bē ye, dan te foli min na. Ne ka foli bē Mali jamana nəməgōw ani jamana den bē ye, dan te foli min na. An bē yoro min na bi, Mali jamana: faso kelen, kuntillenna kelen, naniya kelen.

Adama Kulubali
Animateri kula jalakoro
Kulukoro mara kono (Mali)

politiki ni fasobaara

ni bεε siranna politiki ne, k'i senbo a
la, minnu b'a cema, n'olu y'u ka
yeresagokow ke, siranbagatow te se
ka fen b'o la

Wote ye mogo nidungokow n'a haminnankow jirali de ye, nemogo sugandi
ni faso baaracogo la. Ni mogo min ma politiki ke, a ma wote ke, o tigi te
se ka jate fasoden numanw fe. Nin ye ATT yεre ye wote la.

(a to be ne a la

Kibaru kanubagaw n'a

Ka bo Sirakorola

Ne Burama Sidibe Sirakorola C.A.R.
nemogo n'a balikukalan karamogo be
nin barosen fila ci kibaru dilan yoro, k'u
da Kibaru kolanbebagaw bee tulo kan,
walasa bee na se k'i yere kolosi fotaw
la.

Kuma donsow ko: an ka dow fo ka dow
to an kono.

Nin kera ce do ye min togo ko zan; a
furumuso togo ko fune. Nin don in zan
y'a muso korobo. A donna ni shefan
kelen y'a bolo u siso kono. Su nana
korobaya tuma min na, Sooni Zan bin-
na ka nunan, a b'i tonton, a be nunan.
Fune y'a nininka ko mun b'a la? A y'a
jaabi k'ale yere te bita in si don. Nunan
ni tontonni ma ko tige fiyewu.

Sooni doron, zan y'a bolo ci a yere
worofurance kaboo ni shefan in ye. Ay'i
kanto fune ma ko: he! he! he!... ne ye
fan da bi koyi !!! U ye fan nin laje, k'a
laje fo ka fune dabali bee ban Pewu.
Zany'i kanto Funne ma: Ne y'a kanu da
were kana nin fo, wa tulo were kan'a
men. Nin ka ke gundo ye an fila ce.
I'n'a fo don tow, fune wulila joona ka
taa kolonda la. A taato, a be k'a fo a
yere ma: hun hun hun kabako de!

N'ma nin men, n'ma nin ye, i ma meen
si de la. A be to ka nin fo a yere ma fo
muso kelen y'a nininka ko mun kabako
de kera. A y'o wele kere fe, ka a
kunnaфони, a y'i kanto ko: mogo were
kana a men, sabu a yere furuce don.

O muso folo in kabakoyara ka sagon
fune kan. Kunnaфони in jesenna dugu
kono fo ka se dugutigi bolon na.

Dugutigi kabakoyara kosebe, a ye
seerew bee wele k'u kunnafon. U
benne a kan ko, ka donnikelaw wele
sabu kabini dije dara nin pogon ma

men, a ma ke fana. An b'o sigi la, Zan
yere nana dugutigi bulon kono; a ko du-
gutigi ma: nin te sigi kunbo. Ne ye n'fu-
rumuso de korobo, ne y'a soro ko gundo
mogo te. Kabini dije dara mogo te fan da
sango ce.

Nin ye laadilikan ye k'a nesin an bee ma,
an k'a don ko gundo mogo te dije kono
bilen hali an furumusow walima an
furucew.

Dunbuya jamu jujon

Sisoko, Sidibe, Jara, Tarawele, Jalo,
Kuyate, Si... bee ye jamu ye anw fe mali
kono.

Dunbuya jamu dun sorola cogo di?
Nin kera ce do ye filelikelaba tun don. Ni
cew nana a fe, mago la, a b'i kanto u ma:
a ye n'kono kenema, n b'aw ka baara ke
fo k'aw wasa. A be o fo, cogo min, a b'o
ke ten.

Nka ni muso de nana a fe mago la, a b'i
kanto o ma : «don n'be yan» o koroo, ko
muso ka don so kono ka be yen. «O don-
n-be-yan» taara ke jogojuguya ye an
bolo. Dalateliya fe, an ye «don-n-be-
yan» yelema ka ke «dunbuya» ye. Wa
dunbuya jamu sorocogo file aw koro ki-
baru kalanbagaw n'a kanubagaw.
N'ka foli be kibaru dilanbagaw bee ye;
Ka foli lase kibaru kalanbagaw n'a ka-
nubagaw bee ma. An k'an cesiri sebenni
fe, sabu hakili sinsinna ye sebenni de
ye.

Burama SIDIBE
Sirakorola (Mali).

Ka bo Kekan

Nin letere sebenna mufa Jara fe ni bali-
kukalan karamogo don ka bo kekan,
Kulukoro marala. Ne Mufanisongoyalen
n'i dusukun toorolen y'a men arajo la
k'an badenke, n'an teriken'an
baarakengogon, n'o tun ye Abilayi BARI.

ye, n'a tun be baarake» dennafila» la,
k'o fatura. Ala ka hin'a la ka Lahara
fisaya a ma ni dije ye.

Mufa k'a be foli lase kibaru kanuba-
gaw n'a lafasabagaw bee ma, ka foli
lase Kekan ce n'a musow bee ma;
an'a somogow, bafin Jara ani Amari
Jara ani Sidi Jara n'o ye moniteri ye
Jaradugu.

A b'a baarakengogon Yusu Cenni Jara
fo;
ka foli lase a teriw, ma Umoru Kuluba-
li ani Kasumu Jara ka bo Fekun.
A ka foli beu ka zafukuntigi Duguna
Tarawele ye, Kulukoro, a ka cesiri la.
Mufa k'a be Siyaka Kumare fo kosebe
ni kibaru kanubagaba don Fiyena, ke-
kan cikebugu la.

Mufa Jara
Kekan Kulukoro (Mali)

Ka bo Kele

N'be foli lase arajolaselaw bee ma,
sanko jumadon kibarulaselaw, n'ka
foli b'olu ye kosebe. N'b'a jir'u la, ko
anw ka dugu la n'o ye kele ye, kalanso
fila jora yen, san 1990 zanwiye kalo la.
Ujora an ka kalanden do fe, n'o togo ye
Baba Kulubali.

Kalanso ninnu jokun ye, ka ke fila ye,
walasa ka se ka denmisew ni
mogokorobaw bo pogon na.
Kalan koni be ka ke, anw ka dugu la,
sisan kosebe; dogokun na, su fila de
be bila, ni kalan te ke o la, o ye juma
su ani kari su ye.

N'be foli lase n'ka gatigke ma, n'o ye
shaka kulibali ye, ka foli ke Sumele,
Dirisa, Usumani, ani n'ba koromuso
n'o ye Nan Jara ye ka bo fukani.

Bakari Kulubali
ka bo kele - Kulukoro (Mali)

kalanbagaw kuma yoro

Ka bɔ Guni

Ka bɔ Mamadu Musa Jara yoro Guni, Kulikoro.

Ne Mamadu Musa Jara be nin bataki in ci kibaru nəmogoyaso la, ka n'ka nisondiya jira. Ne ye kibaru kanu kabini san 1976, n'o ye n'ka balikukan damine san ye. Nka ne ka se ka ne sɔrɔ kibaruko la, o kera san 1991 la, k'a sababu ke Dukuna Tarawele ye n'o y'an ka Zafu kuntigi ye, ani Baba Ture min ye «Hoti Wale» ka ciden ye Guni. Ne Mamadu Jara be foli ke kibaru nəmogow bɛe ye, kərenkərenye la «DNFLA» ni «AMAP» ni «RTM» baarakelaw, u ka césiri la minte se ka fo k'a ban.

N'b Modibo Jara fo ka bɔ kɔlɔkani serikili la, a ka baara numan na, min kera Lakadari dilanni ye bamankan na. O ye wale ye, min be silame diine nədənni nəgoya balikukan kebagaw bolo.

Nb'a nini Guni denmisénf, u k'u césiri kalan f. Kalan yesigiyoroma saba ye, ni mogo min ma fen k'a si la, o tigi ye kunfin ye. O kunfin de te bɔ dibi la badabada. Lakoli ye dunan ye mɔrikalan kofe, balikukan y'olu dafa. O la, bɛe k'i jija i fakan dənni f, ona kεyeelenye k'i bɔ kalanbaliya dibi fin na. Kalan te barika la Guni. Oye fen ye, min ye ne nisongoaya kosebe. San 1991 tilema la, n'y'a kɔlɔsi ko kalan te b a r i k a l a G u n i k a w bolo. Kalanden. kɔrɔba mogo tan ni woɔcɔ (16) de tun be ne bolo nk'a

bɛe desera fo mogɔsaba : oye Modibo kane, Solomani Fofana ani Daramani Jara ye. Nb'a fo olu ye k'u ni césiri, u ni muju, u ni timinandiya.

Mamadu Musa Jara
Animateri Guni
Kulikoro mara (Mali)

Fanga forobayali kunben

Nin ye letere ye ka bɔ Amadu Jara yoro, ni balikukan karamogɔ don, Sirakorola kubeda la.

Ne Amadu Jara nisondiyalen be nin letere ci kibaru ma ka n haminako fo fasodenw ye; ka jira k'a fo ko: nin y'a kalo damado ye, Mali foraba baarada nəmogow ni ciden minnu bora jamana fan bɛe, olu ye nəgon sɔrɔ jekafoba do la, Bamako, walasa ka nəgoya don faso taabolo sariyawla, ka fanga forobaya. O sababu la, sənekəlaw ye nəniya minnu jira, ka nini nəmogow fe, u ka nəniya ninnu laje kɔnuman, walasa sənekəlaw ni bāganmaralaw ni monnikelaw ni Malidē tow be se ka damakene cogo min na, jamana kunkow bɛe nənaboli la. O temenek kɔ, n'b'a nini u fe sariyassebənw ka dilan anw ka kanw na, walasa sariya faamubaga be caya cogo min joona, faso joli baaraw tiimeli la.

Ne Amadu Jara b'a nini sənekəlaw fana fe, u ka səndikaw sigi, ani koperatiwu caman, ani sənekəlaw ka tonba; n'o te hali ni pariti ye baa kelen (1000) bo jamana in be məen a cogo in na. N ka kuma in te se ka kuncé, ni n ma wele bila balikukan karamogow ma, ka d'a kan sənekəlaw kafoli k'u ke kulu ye, balikukan joyoro ka bon o la, kosebe.

Ne Amadu Jara b'a nini Mali balikukan karamogow bɛe fe, ce ani musow,

denmisén ani mogo kɔrɔbaw, bɛe ka wuli

k'u césiri, wale minnu nəniya sirili lajeba

in kene kan, o baaraw kana ke fu ye.

Amadu JARA
animateri Sirakorola
Kulukoro (Mali).

Namaaden sugu ka ca

Ifa ye baara ke, ka so jo, k'i balo, k'i feerobo, k'i kalan. Ifa sara, a ye fən o fən ke, o tijena e bolo. E ye namaaden ye.

I wolola muso bolo, a y'i bo ce, k'i ladon, k'i balo, k'i ke fən ye. I ye muso furu, i ko muso te maa ye, i y'a minc i ko bagan du kōn. E ye namaaden ye. I wolola dugu la, o dugumogow y'i lamo n'u ka dənniyaw ye, k'i ke maa ye. I taara jamana wəre la ka segin, i ko dugumogow te fən dən, k'e de ye dənniya tigi ye. E fana ye namaaden ye.

I wolola k'a sɔrɔ i ba be kan min men, i ka dege o kan na, k'i lamo o kan na, i hakili ka daye lə o kan na. I ye kan wəre kalan, i ko bənbakan te foyi ye, k'a te mago ne. E ye namaaden ye.

I wolola maaya kōn, o maaya kera sababu ye ka fen d'i ma, k'i ke nafolotigi ye. I ko o maaw ka sa kōngó fe, janko e ka fen sɔrɔ k'a fara i ka nafolo kan. I ko o maaw ka sa baara fe, janko e ka do far'i ka nafolo kan. E ye namaaden ye.

I wolola maaya kōn, o maaya kera sababu ye ka dənniya d'i ma, i y'o dənniya ke ka maaya in kəl. E ye namaaden ye.

Namaaden sugu ka ca. N'i b'a kɔrɔ dən, i kana sɔn ka ke namaaden ye. Hɔrɔn man kan ka sɔn a ma. N'an ko hɔrɔn, maa min b'a yere dən, n'a b'a ka maaya fe, a b'a ka maaya dəmə a ka taa ne, an kan b'o hɔrɔn de ma.

Musa Jaabi,
Balikukan Baarada
Bamako (Mali).

seko ni donko jensenni yoro

Barika

Ala ye fən o fən da, o si te barika bō.
 Ala ye fən bēe da fila-fila fo Barika.
 A ye kabakōlo da
 K'o filanan ke dugukolo ye.
 A'ye cə da.
 K'o filanan ke muso ye.
 A ye su da.
 K'o filanan ke tile ye.
 A ye sunogō da
 K'o filanan ke saya ye.
 A ye Alijine da
 K'o filanan ke Jahanama ye.
 A ye barika da
 Nka a ma filanan k'o la.
 N'i Kalanna, ni Ala ma barika don i la, a t'i nafa.
 n'i ye den soro, ni Ala ma barika don a la
 A t'i nafa.
 Den danbe ye a fa ye;
 Nka, a barika soro, o y'a ba ye.
 Ala ma barika ni fosi da, n'a yere te
 NPōlon Fanse Kulibali
 Animatéri ka bo Ngabakoro
 Sirakorla (Mali).

Poyi ko di?

Poyi ko kelen
 Kelennasigi man ni
 Ko šabatilen te
 Poyi ko fila
 Filanmaw ka ko ye kelen ye
 Mogo ce ka ni i filankulu ce la.
 Poyi ko saba
 Dine ye don saba de ye Kunun, bi, sini
 Poyi ko naani
 An ka hogon naani, ka hogon son hakili la
 Poyi ko duuru
 Ben te dugu o dugu la
 O dugu be duuru.
 O dugu man di.
 An ka ben, ben de hogon te.
 Poyi ko wooro
 Kanuworo lateme ka di furuworo ye.

Furuworo be taa mogokorobaw ka bulon na.
 N'i ye kanu sinsinnen ye,
 Worotantigi de meennna sira la.
 Poyi ko wolonwula
 Yerédon sinsinberé ye wolokanfo ye.
 An k'an wolokan dege ka s'a fo cogo numan na.
 Poyi ko seegin
 Mogo te se ko o ko la
 I kan'a damine.
 Setigiw sago be ke.
 Poyi ko kohoton
 Konon te npogotigi o npogotigi bobara kan .O te jate npogotigi ye,
 Ni dōw k'a ma baya
 Poyi ko tan,
 Dine ye bilankoro de ye
 Ni dōw y'a bila i koro.
 I fana b'a bila dōw koro.

Komakara JIGI
 ka bo Keñelen kaaba
 (Mali).

Ji nson!

Ji nson kabakoma
 N'a jukoro woyo farin,
 Be k'i nunuma: yekew, yekew !
 I ko den kalowolonwula.
 A be k'i funun ni barika ye
 I ko n koroko finba.
 A ye du sinsinnenw ce,
 Farajela koronyanfan bołow kan.
 Olu ye so kura jo damine
 Ni bogō fasan kura ye.
 A donna an yere fe yan farafinna.
 A ye kogo selenw kari k'u bin.
 Aa! nin ye jiko ye sa!
 Nabilo Nuhun, ka jibabo waati,
 A fo o kurayato te nin ye?
 Donnikelaw y'an jaabi
 Ni hakilimajo ye:
 Hakiliyelema nj waati
 Ka juru minnu b'an na,
 Olu de kanito don.
 Ko ka'dōsen kura ta.
 Ko ka mara karafe yōba.

Walasa k'a ke
 Jama fangako sodanso
 Ka nemogoya soro
 Hadamadenso kono.

Mohamedi KONE
 Lakoliaramogo
 Ñorón Saheli (Mali)

Farafin

Ne de ye farafin ye!
 Basi y'an ta ye
 Basi te kelen ye, Do fana y'an ta ye.
 Basi ni Do ye kulu kelen ye, nin bēe y'an ta ye.
 Ne de ye farafin ye!
 Suya y'an ta ye,
 Suya ni naganya te kelen ye, naganya fana y'an ta ye.
 Suya ni naganya bēe ye kulu kelen ye, nin bēe y'an ta ye.
 Ne de ye farafin ye!
 Mori y'an ta ye!
 Mori ni batutamori te kelen ye, batutamori fana y'an ta ye.
 Mori ni batutamori bēe ye kulu kelen ye, nin bēe y'an ta ye.
 Ne de ye farafin ye!
 Waliju y'an ta ye!
 Waliju ni Fode te kelen ye. Fode fana y'an ta ye.
 Waliju ni Fode bēe ye kulu kelen ye, nin bēe y'an ta ye.
 Wa! N'a kera ten, ne de ye farafin ye!
 Alikaaba farafin yelen don, o ye donba ye de!
 Misira kaburujan, kaburuden dan na, n ko ne de be yen !
 N'i y'a men so jeman, so finman de be yen!
 Un-n-n! Nkalon ka koro ni dugukolo ye.
 Ne de ye nkalo-o-on ye.
 Dibilankolon ni yeelennankolon te kelen ye.
 Ala kelen de ye tine ye.

Mahamadu Konta
 Bamako (Mali).

seko ni dɔnko jensenni yorɔ

Fine

Nin fine bora min?
 Fine numanké,
 Fine n te-tème-dakun na
 fine-n te-kotodogola
 Fine ciden-kun-kéné,
 Koronna fine sima,
 Dunanké kabakissé.
 A y'i dantigé ni worow ye;
 K'an denmuso, jamafangako
 Ye ce soro ;
 K'an buranké tɔgɔ pariti camanko
 Wa bona file aw koro.
 E! tabarikala!
 Ko ka u ka sumunta-kun-nogon
 na.
 Ko ka yelemaiko kun u la.
 K'an ta ke a la here ni kunkorota
 ye

Mohamedi KONE
 Lakolikaramogo
 LORO Saheli
 (Mali)

Jamafanga

Jamafanga !
 Fosi te jamafanga bɔ,
 fosi te se jamafanga la,
 fosi kelen,
 Hali fagali :
 Maramafen te maramafen ye,
 Kaso te kaso ye,
 Fosi,
 Fosiden kelen te se jamafanga la,
 Wa fosi te jamafanga kéné,
 Hali fanga jugu.
 Lemogo jugu mana kɔgo cogo o
 cogo,
 Jamafanga b'a silatunun pewu-
 pewu,

Jamafanga b'a ka fanga dafiri petu-petu.
 Nalonma de be jama kélé,
 Sibaanto de b'i disi da jama disi la,
 tulokungelen de te jama lamen;
 Nka d'a la, n teri,
 Jama de ye tiñetigi ye,
 Hali ni nkalon b'a da.
 Jama de ye setigi ye,
 Hali ni fanga t'a bolo.
 Jama mana min fo,
 O de be ké,
 O de ka ni,
 Hali n'a man ni.

Sumana KANE,
 Balikukalan Baarada
 Bamako (Mali).

N ka kalimu ko di?

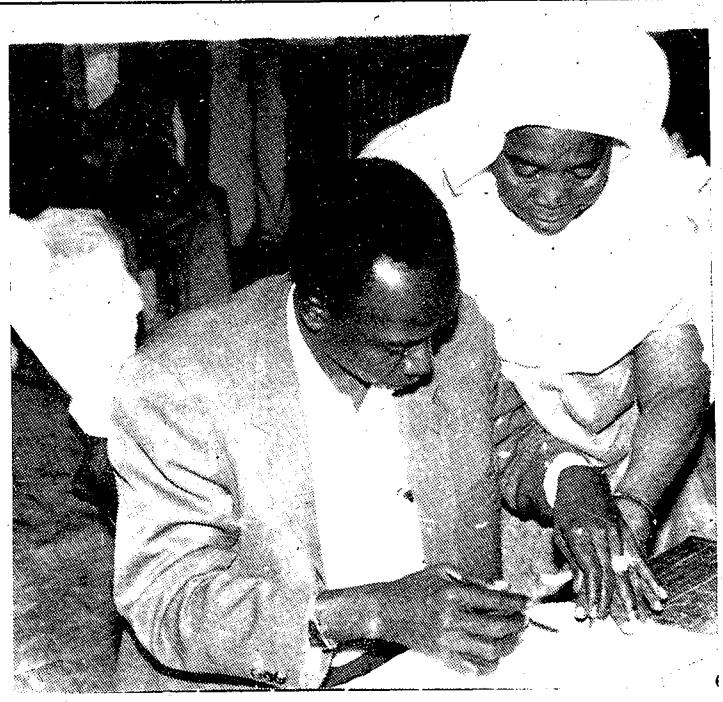
Fen bee ka di
 fo fen kelen :
 kelen
 kelennako man di.
 kelenya benna fen min na
 O ye dabaama ye.
 fen bee ka go
 fo fen kelen :
 kelen
 fosi te taa ni kelenya te.
 fen bee dulonnen don kelenya la.
 ben be kelenya kono ;
 bonya be kelenya kono ;
 netaa be kelenya kono ;
 kelenya te yoro min,
 yiriwali te yen.

Sumana KANE
 Balikukalan Baarada
 Bamako (Mali)

Konotabaliya feerew

Kabini dije danna, hadamadenw be ka feerew nini musow ka konotabaliya la. O konotabaliya kun ka ca. A feerew fana ka ca. A ka ca farafinna. A ka ca farajela. A dɔwyewaatilakodɔrɔnye; nk'a dɔw be ke labanko ye, i n'a fo ka muso kakonotadabila pewu. A kera cogo o cogo mogow be konotabaliya feere tige kun de la, min y'u haju ye. O siratige la, Farafinna, wale caman be ké, i ko kilisi, tafo, ntalenfara, nanadili, ntomiji, dinɔnɔ, lenburukumunani furamugu ni furaji suguya caman werew, minnu gundow be dɔnnikelaw dɔrɔn de bolo. Dɔw b'u yere mine ceko ni musoko la. Dɔw be muso yɔrlajanya ce la. Jate werew fana be mine musow ka laada nali n'a banni waatiw kan. Sisan, farajew ka feerew nana fara farafinw taw kan, i ko furakisé, mananin, pikiri ani furaji caman, musow b'u yere ladilan ni minnu ye. Dɔw yere be ce wali muso opere, walasa ka konota bali. Taalen ne fe, feere kuraw nini ni tena kɔtigé, fo ka t'a nogɔya hadamadenw bolo.

politiki ni fasobaara

A ka ca a la, baroke yorow la ni politiki togó fôra dörön, mögo dôw b'u da bo kuma la. O b'a jira k'olu mögôw tigelen bë politiki la, ka se hake ma, min y'a negebo hake ye.

Tiñe don, waati surun na, i ko san dama dôw temen, politiki tun te k'a kecogo la. A tun te ke fasobaara ye; a tun bë ke ñemögôw de ye; a tun te ke jamana ka yiriwali n'a ka ñetaa kama, a tun bë ke yereñini de kama.

An bë demokarasi waati min na sisan, n'o ye fanga forobayali tile ye, fasobaara baara te se ka ke, k'a ñe, ni fasodenw bëe lajelen m'u da don, k'u bolo don, k'u sen don politiki la.

Pariti politiki camanko de bëna politiki togó sebe lasegin a ma; k'a bo siranya ni tigessonya minéhw kono, k'a bila jekawale minen kono, bawo pariti mana caya cogo o cogo, a kelen-kelen bëe sago ye jamana yiriwali n'a ka ñetaa de ye.

Politiki te mögo kelenko ye; pariti kelenko fana te. N'a b'o cogo la, ni bëe siranna politiki ñe, demokarasi basigibagaw têna caya de! N'olu dun ma caya, a bë ke körplenko ye; mögo dama dôw dörön de bëna jamana kunkankow latem, bëe sigilen ñe na, ko «fakarisa» ni «bakarisa» bë siran politiki ñe.

Ni bëe tigera politiki la, a te ke, ni bëe siranna politiki ñe, a te ke. Ni politiki dun ma ke fasobaara kuma te fo, sanko k'a waleya. Ni faso ma baara, a bë lançô.